Sydnärkes Utbildningsförbund
sydnarkes.utbildningsforbund@sydnarkeutbildningar.se

2024-02-16
1 (14)
Dnr SI 2023:6846

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Alléskolan 2 med Sydnärkes Utbildningsförbund som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Alléskolan 2 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Alléskolan 2 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver kontinuerligt utvärdera undervisningen i olika kurser tillsammans med eleverna så att elevernas synpunkter tas tillvara och kan bidra till utveckling av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa en likvärdig betygssättning ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **30 september 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:6846) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Alléskolan 2 leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar undervisningen genom bland annat lektionsbesök som kompletteras med genomgång av lärarnas planering. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att vid lektionsbesöken använder rektorn Skolinspektionens observationsunderlag. Lektionsbesöken planeras utifrån när medarbetarsamtalen är inplanerade samt utifrån när elevernas arbetsplatsförlagda lärande är förlagt. Rektorn brukar även prioritera lektionsbesök i år 1. Även de lärare som undervisar eleverna på vård- och omsorgsprogrammet, som rektorn inte är chef för, ingår i rektorns plan för observationer. Rektorn deltar även i vissa trepartssamtal, där elev, handledare och lärare utvärderar elevens arbetsplatsförlagda lärande tillsammans. Granskningen visar vidare att rektorn följer upp värdegrundsuppdraget genom att ta del av elevernas svar i olika enkäter och genom att delta på programrådet som genomförs med eleverna från programmet en gång per termin. Av intervju med lärarna framgår att de integrerar värdegrundsuppdraget i undervisningen genom att praktiskt arbeta med likabehandlingsplanen utifrån perspektivet att eleverna själva ska bli vårdgivare.

Rektorn följer upp kunskapsresultat fördelat på årskurs, examen över tid, elevers resultat på de nationella proven och eventuella avvikelser mellan bedömning av resultat på de nationella proven och elevernas betyg. Resultaten följs också upp utifrån kön. Rektorn jämför resultaten med vissa andra yrkesprogram på skolan och med riket. Lärarna diskuterar resultaten efter avslutat läsår enligt en mall med frågor från rektorn, där resultaten av lärarnas diskussion dokumenteras och följs upp av rektorn. Även elevernas upplevelse av skolan följs genom ett antal enkäter och genom det programråd

som genomförs en gång per termin. Rektorns analys har visat att skolan har utmaningar främst i gymnasiegemensamma ämnen som engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk medan eleverna i högre utsträckning klarar yrkeskurserna med godkända betyg. Rektorn planerar därför att öka samverkan mellan undervisande lärare i gymnasiegemensamma ämnen och lärare i yrkeskurser. Rektorn vill även koppla de gymnasiegemensamma ämnena till det arbetsplatsförlagda lärandet framöver. Valet att ha två parallella klasser i varje årskurs i stället för en stor klass är också en åtgärd rektorn vidtagit utifrån sin analys.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka med varandra i olika konstellationer såsom programlag, ämneslag och utvecklingsgrupper. Utöver det finns gemensamma kompetensutvecklingsdagar för hela skolan som lett till att de till exempel har inlett ett arbete kring artificiell intelligens och hur lärare ska förhålla sig till det. Det sker även regelbunden samverkan mellan elevhälsoteamet och lärarna då elevernas kunskapsutveckling, frånvaro och eventuella behov av stöd tas upp årskursvis. Att öka samverkan mellan lärare och elevhälsoteamet har varit ett prioriterat område för skolenheten och arbetet följs upp av rektorn genom kvartalsvisa utvärderingar. Rektorn har även skapat tydligare rutiner kring elevärenden vilket redan gett resultat i form av kortare ledtider och att insatser sätts in tidigare.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder jämställdhetsarbetet på skolenheten. Rektorn följer upp resultat utifrån kön för att identifiera eventuella könsmönster, bland annat kunskapsresultat och elevernas uppfattning av sin utbildning. Utifrån det genomförs vissa insatser. Rektorn konstaterar att det finns tydliga skillnader i resultaten mellan kvinnor och män. Dessa behöver dock tolkas med försiktighet då det är till övervägande kvinnor som läser programmet. Vidare följer rektorn även upp lärarnas arbete med jämställdhet i undervisningen via medarbetarsamtalen. Enligt rektorn integreras jämställdhet som en naturlig del av undervisningen. Det finns även en utvecklingsgrupp på skolan med fokus på jämställdhet och tanken är att deras arbete ska påverka skolenhetens arbetssätt. Enligt rektorn är arbetet med jämställdhet viktigt utifrån att jämställdhet är en stor utmaning inom vård- och omsorgssektorn. Det genomförs även temadagar på skolan som utformas utifrån ett jämställdhetsperspektiv, exempelvis framtidsdagen där eleverna får träffa personer från olika yrken då studie- och yrkesvägledaren arbetar aktivt med representation.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen 4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen Lgr22, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Variation, målfokus och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen präglas av variation och balans mellan olika typer av uppgifter och aktiviteter. Av intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna arbetar med både teoretiska och praktiska moment så att det blir en variation av arbetssätt både under lektionerna och under skoldagen. Undervisningen är också strukturerad och lärarna förmedlar syftet med olika lektionsaktiviteter. Till exempel beskriver eleverna att det vet vad de ska lära sig, varför de behöver kunna just det och att det blir särskilt tydligt när de ska ut på arbetsplatser i det arbetsplatsförlagda lärandet. Eleverna berättar att då är det tydligt hur kunskaperna de lär sig på lektionerna ska omsättas i praktiken. Vidare framgår av granskningen att lärarna är aktiva i sitt stöd till eleverna. Både observationer och intervju med elever visar att lärarna är tillgängliga i klassrummen och hjälper och stöttar elever vid behov. Lärarna bekräftar eleverna och uppmuntrar exempelvis elever att vidareutveckla svar och resonemang genom konkreta följdfrågor.

Anpassning av innehåll och arbetssätt

Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till aktuell elevgrupp så att arbetet stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det finns en stor spännvidd i elevernas förkunskaper. Det finns både elever med låga förkunskaper och elever med

goda förkunskaper och höga ambitioner vilket gör att lärarna behöver anpassa nivån på undervisningen. Till exempel arbetar lärarna med detta genom att uppmuntra eleverna och utmana utifrån elevernas förkunskaper och enligt eleverna kan de få extra tid till uppgifter om de upplever att en uppgift är svår. Eleverna får ofta återkoppling på hur det går i kurserna och att de blir motiverade av lärarnas muntliga och skriftliga kommentarer.

Reflektion och strategier för lärande

Undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna får möjlighet att reflektera utan ett givet svar. Av observationer framgår att eleverna uppmanas att resonera kring frågor där olika principer kan stå mot varandra, exempelvis i diskussioner om mänskliga rättigheter. Eleverna ges även möjligheter att ta ansvar för sitt eget lärande vilket främst kommer till uttryck i samband med att eleverna förbereder sig inför det arbetsplatsförlagda lärandet, då kopplingen mellan lärandet och de kommande arbetsuppgifterna under det arbetsplatsförlagda lärandet blir påtaglig för eleverna. Exempelvis får eleverna välja vilka praktiska moment de vill repetera.

Elevers delaktighet i undervisningen

Granskningen visar att elevernas möjlighet att påverka undervisningen är begränsad. Av intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna delges information om upplägg på kursen eller arbetsområdet och att vissa praktiska justeringar kan göras utifrån elevernas önskemål såsom att välja ordning på arbetsområden. Ibland kan eleverna även få bestämma hur de ska bli examinerade. Eleverna berättar dock att lärarna är noga med att anpassa undervisningen om de inte förstår, då kan läraren gå igenom innehållet igen och de kan få extra tid med en uppgift om de tycker att den är svår.

Granskningen visar vidare att det varierar i vilken grad lärarna utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Av intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att det är upp till den enskilda läraren om utvärderingar görs och hur det eventuella resultatet tas om hand. Vissa lärare berättar att de utvärderar undervisningen genom att fråga eleverna efter enskilda lektioner, arbetsområden eller efter att kursen är slut om vad som behöver förändras och vad som fungerat väl. Det framkommer också att lärarna ibland stämmer av med varandra vad eleverna svarat på utvärderingar och med det i åtanke beslutar om övergripande förändringar, exempelvis inköp av nya läromedel. Granskningen visar dock att det finns lärare på skolenheten som inte utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna och det finns lärare som enbart utvär-

derar vid kursens slut. Till exempel beskriver eleverna i intervju att det bara är vissa lärare som utvärderar sin undervisning och att det är vanligare att lärarna inte gör det än att de gör det. Eleverna berättar att de får enkäter där det förekommer frågor om undervisningen, men att frågorna är av generell karaktär och där deras upplevelse av undervisningen kopplat till olika kurser inte kan utläsas. Vidare framgår av granskningen att eleverna utvärderar sitt arbetsplatsförlagda lärande efter att den är genomförd och för även loggbok under tiden för det arbetsplatsförlagda lärandet. Även alla handledare utvärderar elevernas arbetsplatsförlagda lärande. Utöver det har de trepartssamtalen under det arbetsplatsförlagda lärandet som också fungerar som utvärdering.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver kontinuerligt utvärdera undervisningen i olika kurser tillsammans med eleverna så att elevernas synpunkter tas tillvara och kan bidra till utveckling av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att graden av elevernas delaktighet i utvärdering av undervisningen för närvarande varierar mellan olika lärare. Det innebär att elevernas synpunkter på undervisningen i olika kurser inte tas tillvara.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.
Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas.

Skolinspektionen rekommenderar att undervisningen utvecklas så att lärarna i högre grad kontinuerligt utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna så att lärarna kan använda detta underlag som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Studiero

Skolan följer upp hur eleverna upplever studieron samt vidtar åtgärder för att bibehålla en god studiero. Rektorn, lärarna och representanterna för elevhälsan uppger i intervju att studieron ibland är utmanande, särskilt i början av ett läsår. Enligt eleverna är dock studieron god. Eleverna beskriver att om de behöver extra lugn och ro de har möjlighet få lämna klassrummet och det finns grupprum till klassrummen. Skolenheten genomför regelbundet kartläggningar av studieron. Exempelvis genomfördes en kartläggning av studieron efter höstlovet vilket ledde till olika insatser i olika grupper efter gruppernas behov. Bland annat är fasta placeringar i klassrum, styrd gruppindelning vid grupparbeten samt regler för mobiltelefoner exempel på olika åtgärder som satts in. Representanter för elevhälsan har även pratat med eleverna om hur de bör kommunicera med varandra på sociala medier.

Granskningen visar att det pågår ett främjande och förebyggande arbete på skolan för att skapa studiero. Mentorerna diskuterar resultaten från enkäterna med klasserna och frågan om studiero tas även upp på utvecklingssamtalen. Inför programråden får även eleverna föra fram synpunkter och förslag till förändringar. På skolenheten finns det tydliga rutiner och metoder för att ta emot nya elever och för att skapa en bra grupp, bland annat genom en lära-känna dag. Eleverna får även själva formulera hur de vill ha det i klassrummen och det skrivs ett klasskontrakt med eleverna.

Trygghet

Granskningen visar att det finns ett främjande, förebyggande och åtgärdande arbete med att skapa trygghet på skolan. Av intervjuer med rektorn och representanter för elevhälsan framgår att skolan arbetar med trygghet på flera sätt utifrån ett gemensamt förhållningssätt. På skolan finns en trygghetsgrupp och en förstelärargrupp som

arbetar övergripande på skolan med att skapa trygghet och det finns elevcoacher som är närvarande i korridorer och andra elevutrymmen. Vidare framgår att förebyggande arbete och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Elevernas upplevelse av trygghet följs upp med hjälp av flertalet enkäter och genom samtal med eleverna. Av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att elevernas generella upplevelse av trygghet är hög men att det varierar mellan olika skolbyggnader. En åtgärd som vidtagits är att öka vuxennärvaron i lokalerna samt att skolbyggnaderna är låsta för utomstående. Även det arbetsplatsförlagda lärandet omfattas av trygghetsarbetet. Upplevelsen av trygghet på det arbetsplatsförlagda lärandet följs upp via trepartssamtal. Eleverna för även loggbok samt har möjlighet att kontakta lärare när som helst under det arbetsplatsförlagda lärandet. Av intervju med elever framgår att eleverna regelbundet stämmer av med läraren under tiden för det arbetsplatsförlagda lärandet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen
8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen
Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa en likvärdig betygssättning ges i hög utsträckning.

Granskningen visar att rektorn följer upp skillnader i betyg ur ett likvärdighetsperspektiv genom att stämma av avvikelser och trender i betygskatalogen och mellan provresultaten på de nationella proven och kursbetygen över tid. Av intervju med rektorn framgår att det finns skillnader i resultat mellan kurser. Till exempel når eleverna generellt högre resultat i de programgemensamma kurserna, men har svårare att nå höga resultat i de gymnasiegemensamma kurserna. Rektorn har dock konstaterat att skillnaderna inte beror på lärarnas betygssättning. Rektorn diskuterar läsårets betyg och avvikelser med lärarna vid läsårets slut. Lärarna diskuterar och analyserar också avvikelser och betygen i skolans ämnesgrupper. Vidare får lärarna möjligheter att

kvalitetssäkra bedömningar och betyg med olika metoder för att säkerställa en likvärdig bedömning. Av intervjuer med lärare framgår att det särskilt inom programgemensamma vård- och omsorgskurser ges möjlighet till sambedömning, särskilt vad gäller kurser som är knutna till det arbetsplatsförlagda lärandet. Även i gymnasiegemensamma ämnen finns ett etablerat samarbete kring bedömning mellan lärare både i arbetslaget och i ämneslagen. Det finns tid avsatt för rättning av de avidentifierade nationella proven och sambedömning av dem. Även Skolverkets bedömningsstöd används av lärarna, som även använder olika gemensamma diagnoser för att kalibrera bedömningen av elevernas kunskaper. Det har förts diskussioner på rektorns initiativ kring vad god undervisning är och att elever behöver ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt med olika examinationsformer.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Anders Berggren	X Therése Tunek
Beslutsfattare Signerat av: Anders Berggren	Föredragande Signerat av: Therése Tunek

I handläggningen av ärendet har även utredarna Malin Lundquist och Maria B. Stiegsdotter medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med representanter för skolenhetens elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med bedömningar och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 och 5 december 2023. Besöket genomfördes av Therése Tunek, Malin Lundquist och Maria B. Stiegsdotter.

Alléskolan 2 är en av sju skolenheter på Alléskolan som är belägen i Hallsbergs tätort. Huvudman är Sydnärkes Utbildningsförbund som erbjuder gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och vuxenutbildning i Askersund- Hallsberg- och Laxå kommun. På Alléskolan 2 har vård- och omsorgsprogrammet varit föremål för denna planerade kvalitetsgranskning. Det går cirka 100 elever på programmet fördelat över 3 år varav cirka 40 elever läser programinriktat val (IMVVO).